

Stichting Reclame Code
t.a.v. Reclame Code Commissie
Postbus 75684
1070 AR Amsterdam

Betreft: klacht over advertentie Nepluvi

Amsterdam, 16 oktober 2020

Geachte leden van de Commissie,

Met dit schrijven wenst ondergetekende namens Stichting Wakker Dier een klacht in te dienen over de onderstaande uiting van Nepluvi, de Vereniging van de Nederlandse Pluimveeverwerkende Industrie die achter de website www.kipinederland.nl zit. Hierin belicht Nepluvi de omstandigheden waaronder vleeskuikens in de Europese Unie worden gehouden.

De bestreden uiting

De advertentie stond op 2 september 2020 paginagroot in het tijdschrift Privé. Zie bijlage 1 voor een grotere afbeelding.

Titel:

In de Europese Unie scharrelen onze kippen vrij rond in de stal

Bodycopy:

Vleeskuikens leven in ruime stallen, waar zij vrij rond kunnen lopen. Bij sommige stallen hebben de dieren ook toegang tot een overdekte of vrije uitloop. Wil je meer weten over de Europese pluimveesector en over welke maatregelen iedereen in de keten neemt om een hoog dierenwelzijn te garanderen? Bezoek dan: www.eu-poultry.eu www.kipinederland.nl

Beeld:

Een vleeskuiken op een strobaal op de voorgrond; in de achtergrond meerdere vleeskuikens en een deel van twee grote ramen dan wel openingen met windbreekgaas ervoor.

Figuur 1: advertentie zoals geplaatst door Nepluvi

Achtergrond: kip in de Europese Unie en in Nederland

Nepluvi heeft het in zijn advertentie over 'kip in de Europese Unie'. In het onderstaande zullen wij beschrijven hoe vleeskuikens in de EU daadwerkelijk gehouden worden.

In november 2019 omschrijft de onderzoeksdienst van het Europese Parlement (EPRS) de vleeskuikenhouderij in de EU als volgtⁱ:

“De pluimveevleessector is een van de meest intensieve veehouderij-systemen in de EU. Intensieve vleeskuikenbedrijven worden gekenmerkt door hoge bezettingsdichtheden, snelle groeisnelheden, zeer grote bedrijven en het binnen grootbrengen.”

En:

“Dit landbouwmodel is goed voor ongeveer 90 procent van de vleeskuikenproductie in de EU. De belangrijkste EU producerende landen hebben de neiging om vast te houden aan bezettingsdichtheden van 33 kg/m² of hoger, en een slachtleeftijd van vijf tot zes weken.”

De bezettingsdichtheid in een stal wordt vrijwel altijd uitgedrukt in kilo's per vierkante meter, niet in dieren per vierkante meter. Het aantal dieren per vierkante meter, is dus afhankelijk van op welk gewicht de dieren naar de slacht gaan. In Nederland is dit meestal rond de 2,2 kilo; per land kan dit wat afwijken. Het Nederlandse gewicht gebruiken we hier als leidraad om het aantal kilo's om te zetten in ruwweg het aantal kuikens dat aan het eind van de periode per vierkante meter in de stal zit (zie ook tabel 1). Uit een rapport van de Europese Commissie uit 2018 blijkt dat 66 procent van de vleeskuikens in de EU leeft op een dichtheid tussen de 34 en 42 kilo per vierkante meter (zie tabel 1).ⁱⁱ

Tabel 1 Percentage vleeskuikens in de EU dat wordt gehouden onder verschillende bezettingsdichtheden (uitgedrukt in kilo's kip per vierkante meter, en een geschat aantal kippen per vierkante meter).

BEZETTINGSDICHTHEID	GESCHAT AANTAL KIPPEN PER M ²	% VLEESKUIKENS
<= 33 kg/m ²	~15	34%
34-39 kg/m ²	~15,5 - 17,5	40%
>39 tot 42 kg/m ²	~17,5 - 19	26%

De grootste vleeskuiken-producenten in de EU zijn Polen (23% van de geproduceerde kilo's); Groot Brittannië (18%); Frankrijk (16%); Spanje (15%); Duitsland (15%) en Italië (13%).^{iii, iv}

In Nederland is het gebruikelijk om deze ‘reguliere vleeskuikens’ (plofkippen) met 39 tot 42 kilo per vierkante meter te houden.^{v, vi} Dit betekent dat er aan het eind van de ronde gemiddeld 19 kuikens per vierkante meter in de stal zitten. In de stallen staan geen stobalen, is geen daglicht en is geen rechtstreeks contact met de buitenlucht zoals in de overdekte uitlopen van de vleeskuikens die worden gehouden onder het 1 ster Beter Leven keurmerk van de Dierenbescherming.

Medio juni 2019 was in Nederland nog altijd zestig tot zeventig procent van de gehouden vleeskuikens een plofkip.^{vii, viii} Deze dieren worden gehouden voor bijvoorbeeld de export, horeca, slaggers, poeliers en de verwerkende industrie.

De dertig tot veertig procent overige vleeskuikens in Nederland is van een ander ras dan de plofkip.^{ix, x} Deze dieren worden onder verschillende omstandigheden gehouden. Het gros – zo’n vijftientig tot vijfendertig procent van het totaal - leeft onder een supermarktconcept. De bezettingsdichtheid in de stal varieert dan van 13,5 tot 16 vleeskuikens per vierkante meter (zie ook bijlage 2).^{xi} In de stallen staan stobalen, en bij sommige supermarkten hebben de dieren daglicht door middel van (dak)ramen. Ze hebben geen (overdekte) uitloop.

De resterende vijf procent vleeskuikens in Nederland leeft onder één, twee of drie Beter Leven sterren van de Dierenbescherming.^{xii} Zij hebben een overdekte uitloop (één ster) of een onoverdekte uitloop (twee en drie sterren). Ook zitten er minder kuikens per vierkante meter in de stal: tussen de elf en dertien. Bij twee en drie sterren is er ook nog één vierkante meter buitenuitloop per kip (zie ook bijlage 2).^{xiii}

Inhoud van de klacht

In de bestreden uiting doet Nepluvi voorkomen dat:

1. Het representatief is voor de EU dat vleeskuikens in stallen leven waar stobalen in staan en die grote ramen dan wel openingen met windbreekgaas bevatten;
2. Vleeskuikens in de EU in ruime stallen leven;
3. Iedereen in de Europese pluimveesector maatregelen neemt om een hoog dierenwelzijn te garanderen.

Wij bestrijden elk van deze drie claims.

Claim 1: stobalen en grote ramen, dan wel openingen, in de stal

De foto die voor de advertentie is gebruikt lijkt gemaakt te zijn in de overdekte uitloop van een één ster Beter Leven kippenstal. De uitloop in dit staltype is een overdekte ruimte aan de lange kant van een stal. De buitenmuur is kniehoog, tussen dak en muur zit windbreekgaas. Dit half-open doek breekt de wind en voorkomt dat (roof)dieren de stal inkomen, maar laat wel zonlicht en buitenlucht door. Een andere mogelijkheid is dat de foto niet is genomen in een overdekte uitloop, maar in een kippenstal met ongebruikelijk grote ramen.

Welke van deze twee scenario's het ook moge zijn: beide geven absoluut niet de meest gebruikelijke omgeving weer waarin kippen in de EU leven. Zoals al eerder beschreven, heeft de meest gangbare kippenstal in de EU namelijk géén ramen en al helemaal geen overdekte uitloop. Het enige licht dat vleeskuikens in dit soort stallen zien, komt van lampen.

Ook de strobaal die op de foto staat, is zeker niet standaard in de EU. De aanwezigheid van strobalen faciliteert natuurlijk gedrag van een vleeskuiken, wat wordt gezien als voordelig voor het dier.^{xiv} Maar in de gangbare systemen die gemiddeld over de EU negentig procent van de productie voor hun rekening nemen, worden in de regel geen strobalen verstrekt. In 'plusegmenten' komen ze wel voor, zoals in Nederland bij de supermarktkip. Maar ook in Nederland leeft een minderheid van de kuikens in zo'n plusegment. Zestig tot zeventig procent leeft in gangbare stallen zónder strobalen.

Zie ter vergelijking van de foto die Nepluvi in de advertentie gebruikt, de foto uit een reguliere vleeskuikenstal in Nederland in figuur 2 (of zie voor een grotere variant bijlage 3).

Wij zijn van mening dat het beeld van de kippenstal dat door Nepluvi in de advertentie wordt gebruikt een te rooskleurige voorstelling is van de omstandigheden waaronder het gros van de vleeskuikens in de EU gehouden wordt. Daarom verzoeken wij u de advertentie op dit punt te beoordelen als misleidend.

Figuur 2 Foto van een reguliere vleeskuikenstal in Nederland. Een grotere versie van deze afbeelding staat in bijlage 3.

Claim 2: vleeskuikens leven in ruime stallen

In de bodycopy van de advertentie stelt Nepluvi: "Vleeskuikens leven in ruime stallen". De daarbij geplaatste foto draagt bij aan het hierdoor gecreëerde beeld. Het werkelijke beeld is echter anders, zoals bijlage 3 bij deze klacht laat zien. De stallen zijn wel groot – er leven duizenden kippen in één stal^{xv} – maar ze zijn niet ruim: de kippen hebben vanwege de hoge bezettingsdichtheid maar weinig ruimte. Nog geen A4'tje per kip.

Wetenschappers oordelen dat een bezettingsdichtheid van 38 tot 42 kilo per vierkante meter vanwege het gebrek aan ruimte frustrerend is voor de dieren.^{xvi} Vijfentwintig procent van de Europese plofkippen en het grootste deel van de Nederlandse plofkippen leeft onder deze bezettingsdichtheid. Ook de ruimte die de kip in Nederlandse supermarktconcepten krijgt (30 tot 38 kilo per vierkante meter)

en waar nog eens meer dan veertig procent van de Europese plofkippen onder leeft, is niet genoeg om frustratie door ruimtegebrek te voorkomen.^{xvii}

Kortom, de Europese vleeskuikens leven zeker in grote stallen, maar ruim is het er voor de dieren allerminst. Daarom verzoeken wij u de advertentie van Nepluvi ook op dit punt te beoordelen als misleidend.

Claim 3: Iedereen neemt maatregelen die een hoog dierenwelzijn garanderen

De derde claim die wordt gedaan in de advertentie is dat *iedereen* in de keten maatregelen neemt die een hoog dierenwelzijn *garanderen*. Met het risico om in herhaling te vervallen, willen wij er hier nogmaals op wijzen dat de kip die in zowel Nederland als de EU het meest wordt gehouden het snelgroeiende vleeskuiken is – in Nederland ook wel bekend als de plofkip. Deze dieren worden met velen per vierkante meter gehouden.

Zowel de groeisnelheid als de bezettingsdichtheid zijn belangrijke factoren in het welzijn van een vleeskuiken. Zo heeft een kip die genetisch geprogrammeerd is op snelle groei minder energie over om in bijvoorbeeld het skelet of immuunsysteem te steken. Snellere groei gaat daardoor gepaard met bijvoorbeeld meer kreupelheid, hogere sterfte en hoger gebruik van antibiotica.^{xviii, xix, xx}

Hoge bezettingsdichtheden beperken bovendien het natuurlijke gedrag en werken pootproblemen in de hand. Zo lopen de kippen bij hoge dichtheden soms over elkaar heen, waarbij ze elkaar bekrassen. Ook droogt de poep van de kippen moeilijker als de dieren dichter op elkaar in de stal staan. De natte ammoniakrijke uitwerpselen bijten in de poten van de kippen, en kunnen zo voetzweren veroorzaken.^{xxi, xxii, xxiii}

Kippen die minder snel groeien, en met minder kippen op een vierkante meter worden gehouden, hebben minder pootproblemen, minder voetzoolzweren en hebben minder antibiotica nodig.^{xxiv} Een voorbeeld hiervan zijn de vleeskuiken met één of meer sterren van het Beter Leven keurmerk van de Dierenbescherming.

In de EU is de plofkip nog altijd de norm. Door voor dit snelgroeiende ras te kiezen, in combinatie met de hoge bezettingsdichtheden, neemt de hele pluimveeketen – boer, slachterij, verwerker en retailer – voor lief dat dit dier een sterk verhoogd risico loopt op gebreken als kreupelheid en voetzoolzweren. In onze ogen kun je als sector daarom niet zeggen dat *iedereen* maatregelen neemt die een hoog dierenwelzijn *garanderen*.

Daar komt nog bij dat op deze manier in feite wordt uitgedrukt dat een hoog dierenwelzijn bij Europese kip “gegarandeerd is”. Iedereen in de keten neemt daartoe immers maatregelen. Dat is een absolute claim, die door Nepluvi niet waargemaakt kan worden.

Om deze redenen verzoeken wij u de advertentie van Nepluvi ook op dit derde punt te beoordelen als misleidend.

Conclusie: uiting strijdig met de NRC

De advertentie van Nepluvi doet vóórkomen dat vleeskuikens in de EU leven in een ruime stal met daglicht en stobalen en dat iedereen in de keten maatregelen neemt om een hoog welzijn te garanderen. Zo sust Nepluvi het geweten van Nederlandse consument over de diervriendelijkheid van de kip die zij bij restaurants, fastfoodketens, snackbars, lunchtentjes, kantines of supermarkten koopt. In Nederland of elders in de EU. Aldus beperkt Nepluvi de gemiddelde consument in het nemen van een geïnformeerd besluit over de aankoop van kip uit de EU.

Gevolg daarvan is dat de gemiddelde klant mogelijk een beslissing neemt die zij anders niet had genomen. Op grond van het bovenstaande is de bestreden verpakking van Nepluvi misleidend en daardoor oneerlijk in de zin van artikel 7 NRC.

Wakker Dier verzoekt uw Commissie de bestreden reclame-uiting te beoordelen op grond van de NRC. Mocht u besluiten deze klacht in een zitting ter tafel te laten komen, dan horen wij dat graag.

Hoogachtend, namens Stichting Wakker Dier

Jet Salomons

Stichting Wakker Dier
Sarphatistraat 654
Postbus 92024
1090 AA Amsterdam
Telefoon: 020-4604210
e-mail: jet@wakkerdier.nl

Bijlagen:

1. De gewraakte uiting
2. Eisen aan verschillende kipconcepten in Nederland
3. Foto van reguliere vleeskuikenstal
4. Bronnen

Bijlage 1: bestreden uiting Nepluvi

IN DE EUROPESE UNIE
SCHARRELEN ONZE KIPPEN
VRIJ ROND IN DE STAL

Vleeskuikens leven in ruime stallen, waar zij vrij rond kunnen lopen. Bij sommige stallen hebben de dieren ook toegang tot een overdekte of vrije uitloop.

Wil je meer weten over de Europese pluimveesector en over welke maatregelen iedereen in de keten neemt om een hoog dierenwelzijn te garanderen?

Bezoek dan:

WWW.EU-POULTRY.EU
WWW.KIPINNEDERLAND.NL

ENJOY IT'S FROM EUROPE

  CAMPAGNE GEFINANCIERD MET STEUN VAN DE EUROPESE UNIE

DE EUROPESE UNIE STEUNT CAMPAGNES DIE LANDBOUWPRODUCTEN VAN HOGE KWALITEIT PROMOTEN

Bijlage 2: eisen aan verschillende kip-concepten

Tabel 2: Overzicht van de groei-, ruimte-, en daglicht-eisen van de verschillende basiskippen.

SUPERMARKTKETEN	GROEI PER DAG	KIPPEN PER M ²	DAGLICHT?
Albert Heijn			
DEEN	Max 50 gr/dag	~16 kippen/m ² (38 kg/m ²)	Nee
PLUS			
COOP			
DekaMarkt			
Dirk			
Hoogvliet	Max 50 gr/dag	~16 kippen/m ² (38 kg/m ²)	Ja
Jan Linders			
Poiesz			
Spar			
Vomar			
Boni	Max 50 gr/dag	~15 kippen/m ² (37 kg/m ²)	
Lidl	Max 50 gr/dag	~15 kippen/m ² (35 kg/m ²)	
ALDI	Max 47 gr/dag	~15 kippen/m ² (35 kg/m ²)	Ja
Jumbo			
Boon's Markt	Max 45 gr/dag	~13 kippen/m ² (30 kg/m ²)	Ja
MCD			
Nettorama			

Tabel 3: Overzicht van de groei-, ruimte-, en daglicht-eisen van kippen die onder het Beter Leven Keurmerk van de Dierenbescherming vallen en/of biologisch gehouden worden.

WELZIJNSLABEL	GROEI PER DAG	KIPPEN PER M ²	DAGLICHT?
1 ster Beter Leven	Max 45 gr/dag	12 kippen/m ² (25 kg/m ²)	Ja
2 sterren Beter Leven	Max 45 gr/dag	13 kippen/m ² * (27,5 kg/m ²)	Ja
3 sterren Beter Leven	Max 40 gr/dag	11 kippen/m ² (25 kg/m ²)	Ja
Biologisch	30-40 gr/dag	10 kippen/m ² (21 kg/m ²)	Ja

*dit is gerekend zonder de vrije uitloop ruimte naar buiten. De uitloop meegerekend hebben de kippen wél meer ruimte dan bij 1 ster.

Bijlage 3: foto van reguliere vleeskuikenstal

Bijlage 4: bronnen

- ⁱ The EU poultry meat and egg sector – main features, challenges and prospects. In-depth analysis by the European Parliamentary Research Service (EPRS). November 2019. Pag 4-5
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/644195/EPRS_IDA\(2019\)644195_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/644195/EPRS_IDA(2019)644195_EN.pdf)
- ⁱⁱ Report from the commission to the European Parliament and the Council. 13-04-2018. European Commission. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-181-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>
- ⁱⁱⁱ <http://www.european-quality-poultry.eu/for-importers/current-data/>
- ^{iv} https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agricultural_production_-_livestock_and_meat&oldid=470510#Poultry
- ^v https://www.vetinst.no/camcon-eu/_attachment/download/28f85e51-e831-45d7-a2a2-708d683080df:ebbe35e8baca3af67cc33b5a9ec2e5d121a0585/D-1.1.2-Report-on-broilers-in-Europe.pdf
- ^{vi} Vleeskuikenconcepten in Nederland – een vergelijking op gebied van dierenwelzijn. Dierenbescherming, 17 oktober 2019. <https://www.pluimveeloket.be/sites/default/files/inline-files/2019-10-10%20Welzijnsvergelijking%20vleeskuikenconcepten.pdf>
- ^{vii} <https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2019/7/Langzaam-groeiende-kip-geen-niche-meer-451331E/>
- ^{viii} <https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2020/10/De-Heus-en-Storteboom-meer-gesloten-keten-noodzaak-648211E/>
- ^{ix} <https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2019/7/Langzaam-groeiende-kip-geen-niche-meer-451331E/>
- ^x <https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2020/10/De-Heus-en-Storteboom-meer-gesloten-keten-noodzaak-648211E/>
- ^{xi} <https://www.wakkerdier.nl/campagnes/plofkip/supermarkten/>
- ^{xii} <https://www.boerderij.nl/Pluimveehouderij/Achtergrond/2019/7/Langzaam-groeiende-kip-geen-niche-meer-451331E/>
- ^{xiii} <https://beterleven.dierenbescherming.nl/over-de-dieren/alle-dieren/vleeskuikens/>
- ^{xiv} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>
- ^{xv} [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/644195/EPRS_IDA\(2019\)644195_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/644195/EPRS_IDA(2019)644195_EN.pdf)
- ^{xvi} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>
- ^{xvii} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>
- ^{xviii} Scientific opinion on the influence of genetic parameters on the welfare and the resistance to stress of commercial broilers. (2010) European Food Safety Authority (EFSA). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2010.1666>
- ^{xix} Scientific report updating the EFSA opinions on the welfare of broilers and broiler breeders. External report. 2012. <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2012.EN-295>
- ^{xx} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>
- ^{xxi} Scientific opinion on the influence of genetic parameters on the welfare and the resistance to stress of commercial broilers. (2010) European Food Safety Authority (EFSA). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2010.1666>
- ^{xxii} Scientific report updating the EFSA opinions on the welfare of broilers and broiler breeders. External report. 2012. <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2012.EN-295>
- ^{xxiii} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>
- ^{xxiv} WUR (2018) Update ongeriefanalyse – voorlopige deelrapportage onderdeel vleeskuikens. <https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2018/08/16100651/2018-WUR-update-ongerief-Vleeskuikens.pdf>